

IZJALOVLJEN ATENTAT NA BODOČEGA PREDSEDNIKA

ČIKAŠKI ŽUPAN ČERMAK, KI JE BIL V NJEGOVEM SPREMSTVU JE SMRTO NEVARNO RANJEN

Atentator je oddal pet strelav, ki so ranili pet oseb, toda bodoči predsednik Roosevelt je ostal nepoškodovan. — Čikaškega župana so takoj odvedli v bolnišnico. — Krogla mu je predrila prsi. — Atentator je najbrž blazen in pravi, da bolega na težki železni bolezni. — Njegovo geslo je: — Usmrtiti vse predsednike in vse policiste!

MIAMI, Florida, 15. februarja. — Nocoj se je vrnil bodoči predsednik Franklin D. Roosevelt s privatne jahte Vincenta Astorja ter nameraval odpotovati proti New Yorku. V velikem spremstvu se je peljal skozi Bayfront Park, kjer je imel iz svojega avtomobila kratek nagovor na zbrano ljudsko množico.

Komaj je sedel, je počilo zaporedoma pet strelav. Atentator Joe Zingara je stal sredi množice na klopi z revolverjem v rokah.

Po petem strelav ga je udarila poleg njega stoječa Mrs. W. F. Cross po komolcu, nakar sta priskočila dva policista in ga podrla na tla.

Na tleh ležeč je kričal: — Jaz bom usmrtil vse predsednike in vse policiste!

Takoj nato se je Roosevelt ponovno dvignil v svojem avtomobilu in vzkliknil: — Meni se ni nič zgodilo!

Krogle so ranile pet oseb. Najbolj nevarno je poškodovan čikaški župan Anton Cermak, ki je bil odšel kakih dvajset čevljev od Roosevelta.

Krogla mu je prodrila prsi in izstopila na hrbtno.

Roosevelt je obiskal pozneje Cermaka v bolnišnici ter odgodil svoje potovanje proti New Yorku za štiriindvajset ur.

Atentat se je završil malo pred deseto uro zvečer. Razjarjena ljudska množica je hotela atentatorja linčati, in policija je imela dosti dela, predno ga je odvedla nevarno.

MIAMI, Fla., 15. februarja. — Atentator Joseph Zingara je podal šerifu Danielu Hardie sledečo izjavo: —

— Novoizvoljenega predsednika Roosevelta sem hotel zato usmrtiti, ker ne morem več prenašati strašnih bolečin v želodcu. Operiran sem bil in na desni strani imam še vedno šest inčev dolgo zarezo.

— Vedno sem sovražil bogatine in oblastnike. Ko sem čital, da bo prišel Roosevelt v Miami, sem sklenil, da ga usmrtim. Prepričan sem bil, da se mi bo poskus bolje obnesel nego se mi je pred desetimi leti, ko sem nameraval usmrtiti italijanskega kralja. Roosevelta bi bil gotovo pogodil, če bi ne bilo toliko ljudi okoli mene.

Ko sem čital o Rooseveltovem prihodu, sem šel v zastavljalnico in kupil revolver za osem dolarjev. V park sem šel zelo zgodaj v namenu, da se Rooseveltu čim bolj približam.

Ko sem nekaj časa sedel, me je začel želedec strahovito boleti. Hotel sem ustreliti predsednika, ko je govoril, toda pred menoj je bilo toliko ljudi, da nisem mogel meriti.

Slednjič sem stopil na klop in pomeril. V gneči se mi je začela tresti roka, toda streljal sem vseeno.

SPRINGFIELD, Ill., 15. februarja. — Dr. Frank J. Jirka, Cermakov zet in njegov osebni zdravnik, se bo z aeroplanom podal v Miami. Seboj bo vzel tudi slavnega specialista dr. Karla Meyerja.

WASHINGTON, D. C., 15. februarja — Predsednik Hoover je brzojavil bodočemu predsedniku: — Zaeno z vsemi državljanji sem vesel dejstva, da ste ostali nepoškodovani. Zelo vam bom hvaležen za vsako novico o zdravstvenem stanju župana Cermaka.

Japonska je odpoklicala svoje delegate

MILIJONI ZA BELO HIŠO

Bela hiša je veljala 350 tisoč dolarjev. — Izpembe in popravila stanejo več milijonov. — Vrednost poslopja in zemljišča \$22,000,000.

Washington, D. C., 15. febr. — Predsednik Roosevelt se bo s svojo družino 4. marca preselil v Belo hišo, ki je bila obnavljena pred razpadom samo s tem, da je bilo za njeno popraviljanje in vzdrževanje izdanih več milijonov dolarjev.

Bela hiša je veljala samo 350 tisoč dolarjev. Pri tem je tudi všteta nagrada za načrt poslopja arhitektu James Hoban.

Od onega časa je bila Bela hiša prezidana, v splošnem prenovljena tolikokrat, da znašajo do sedaj stroški \$10,000,000.

Z zemljiščem okoli Bele hiše se ceni njena vrednost na 22 milijonov dolarjev.

Bela hiša ima sob za 35 slug, avtomatično vpenjačo in več odev bele barve.

Za belo barvo so odgovorni Angleži. Ko so Angleži leta 1841 zavzeli Washington, so Belo hišo začeli graditi. Od nje ni ostalo drugega, kot golo zidovje. Arhitekt Hoban je poslopje zopet sezidal in ga belo pobarval.

Predsednik Monroe je izdal za "dobro in potrebno" pohoštvo 60 tisoč dolarjev in predsednik Van Buren je plačal za slikanje 27 tisoč dolarjev. In kongres je obsojal tako visoke izdatke za "cesarsko palačo".

Predsednik Arthur je vso palačo predelal v rokoko slogu. Žena predsednika Theodore Roosevelta ni bila zadovoljna s tem slogom. In zopet je opremila Belo hišo s pohištvo, ki je veljalo \$475,455. Polg tega je bil še prizidan en del k poslopju.

Napeljava plina, elektrike, telefon, centralne kurjave in drugih modernih naprav je tudi veljala več stotisoč dolarjev.

Medtem pa se arhitekti boje, da se go stari les v palači zruši in že mislijo na to, da bi celo Belo hišo popolnoma prenovili.

Že žena predsednika Harrisona je pustila odstraniti vsa stara tla in jih nadomestiti z novimi, ker je bilo pod tlemi preveč podgan, ki so jo preveč motile.

Tekom vlade predsednika Coolidge-a je bila tudi popravljena streha, kar je veljalo \$400,000. Nova streha je tako težka, da so morali arhitekti postaviti v zid močne železne stebre.

Skrozi petdeset let je bil grof Apponyi državni poslanec in ves čas zvest habsburški rodovini in je tudi sedaj do svoje smrti deloval na to, da bi postal ogrski kralj nadvojvoda Oton, sin zadnjega avstrijskega cesarja in ogrskega kralja Karola.

Poslovilni govor v imenu ogrskega naroda je imel ministrski predsednik general Julius Goemboos.

Grof Apponyi, ki je dosegel starost 84 let, je umrl v Ženevi, kjer je bil do svoje smrti zastopnik Ogrske pri Ligi narodov.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunan. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunan. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunan. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunan. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunan. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

SPOR MED PERUJEM IN COLOMBIJO

Colombia je odpoklicala svojega poslanika iz Peru. — Spopad med aeroplani je dal povod.

Bogota, Colombia, 15. febr. — Colombia je prekinila diplomatske zveze s Peru. Do preloma je prišlo, ko so peruvijski aeroplani skušali bombardirati colombijske brodogrje v pristanišču Leticia in so colombijski aeroplani napad odbili.

Ob gorenji Amazonki so se izkrcavale colombijske čete in pričakovati je bilo vročih bojev. Peruvijski so hoteli bombardirati colombijske ladje, ki so pripeljale vojaštvo na potu v Tarapaea, 100 milj severno od Leticie. Bombe pa so padle v reko Putumayo in niso povzročile nikake škode. Kot se poroča, je bil napad v nevtralnih brazilskih vodah, predno je prišlo brodogrje v Colombijo.

Uradno poročilo pravi, da so colombijski aeroplani pod poveljstvom nemškega letalca majorja Boy odbili napad peruvijskih letalcev.

LUNA ZEPELJUJE
ZEMLJO

Philadelphia, Pa., 15. februarja. Dr. Harlan T. Stetson, ki kot ravnatelj Perkins observatorija na Wesleyan vseučilišču gleda skozi drugi najmočnejši teleskop v Ameriki, je podal izjavo, o kateri morajo mnogi resno premisljati.

Dr. Harlan pravi, da luna ne stresa ob svojem svitu samo mladih zaljubljenecv, temveč tudi odvajajo zemlje od njene smeri. Površina zemlje se dvigne šest čevljev, kadar izide luna.

Stara mati zemlja drvi skozi vesemir po enajst milj na sekundo in ne ve, kam gre. Po mnenju dr. Harlana bo zemlja zašla v kozmično meglo, vsled česar bo oropana solčne svetlobe in nastala bo zopet nova ledena doba.

APPONYI JE BIL POKOPAN
V DVORNI CERKVI

Budimpešta, Ogrska, 15. febr. Po svečanih mrtvaških opravilih v dvorani ogrskega parlamenta, je bilo truplo grofa Alberta Apponyi-ja položeno k večnemu počitku v dvorni cerkvi, kjer so bili kronani Habsburžani kot ogrski kralji.

Skrozi petdeset let je bil grof Apponyi državni poslanec in ves čas zvest habsburški rodovini in je tudi sedaj do svoje smrti deloval na to, da bi postal ogrski kralj nadvojvoda Oton, sin zadnjega avstrijskega cesarja in ogrskega kralja Karola.

Poslovilni govor v imenu ogrskega naroda je imel ministrski predsednik general Julius Goemboos.

Grof Apponyi, ki je dosegel starost 84 let, je umrl v Ženevi, kjer je bil do svoje smrti zastopnik Ogrske pri Ligi narodov.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

VSE BANKE V MICHIGAN SO ZAPRTE

Governer Comstock je ukazal zapreti vse banke v državi. — Bančni praznik naj reši veliko banko, s katero je v zvezi Ford.

Detroit, Mich., 15. februarja. — Na odredbo governerja Williama A. Comstocka, je vseh 200 bank v državi Michigan zaprlo svoja vrata. Po governerjevi odredbi morajo ostati zaprte do 23. februarja.

Da se odvrne največjafinančna katastrofa v Združenih državah in da se reši Union Guardian Trust Co., ki je zvezana s podjetji Henryja Forda, je governer nepričakovano odredil moratorij vseh bank v državi Michigan za en teden. Najprej pa je bila zaprta borza v Detroitu.

Medtem ko v avtomobilskem središču v Detroitu, v uradu Reconstruction Finance Corporation v Washingtonu in na Wall St. v New Yorku delajo z veliko nervoznostjo na to, kako bi rešili težavni finančni položaj michiganskih bank, stoji trgovci in podjetniki pred važnim vprašanjem: kako bo mogoče plačati delavce v tovarnah? Kako naj bodo plačani računani v mesiacih in trgovci? Kako je mogoče prestat moratorij enega tedna?

Četudi niso še znani globokejši povodi za to zaprtje, pri katerem pride v poštev za \$1,510,385,767 vlog, vendar se domneva, da je governerja Comstocka napotila do tega koraka zadrega Union Guardian Trust Co., ki ima po državi Michigan dvajset svojih podružnic.

Za Union Guardian Trust Co. je Henry Ford, ki ni hotel, da bi mu v banki "zmrznilo" \$7,500,000, da bi manjši vlagatelji mogli dvigniti denar. Ford Motor Company se je postavila na stališče, da ne bo banki prinesla nikakih žrtev, ker je podprla banko že z 20 milijoni dolarjev.

Kot strela z jasnega neba je zadela ljudstvo vest, da je governer Comstock ukazal moratorij. Niti njegovi najžejši prijatelji niso vedeli, da je finančni položaj države v tako kritičnem stanju.

Vsled te odredbe bodo posebno prizadete tovarne, kakor General Motor Company, Hudson Motor Company in Ford Motor Company, katerih tovarne bodo mnogo trpele.

Kot prvo pomoč je dobila Union Guardian Trust Company od zveznih rezervnih bank v New Yorku in Chicagu \$50,000,000.

Governer Comstock je izrazil upanje, da bo banka po enotdenem moratoriju našla poveljen izhod iz zadrege.

Takoj po naznanilu moratorija sta se iz Washingtona odpeljala v Detroit trgovski tajnik Roy D. Chapin in zakladniški podtajnik Balatine in sta odobrila governerjevo odredbo. Po njunem mnenju je to najboljša pot za rešitev michiganskih bank.

Ford je zagotovil svojim delavcem, da bodo ali plačani v gotovini ali pa z nakaznicami, ki bodo sprejete v trgovinah za blago. Mlekarija, ki zalaga Detroit z mlekom, je obljubila, da bo dostavljala mleko ne glede na finančno stanje prebivalstva.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

zunaj. Rešili z mrzlično naglostjo kopljejo, da bi prišli do svojih tovarišev.

GLAVNI DELEGAT MATSUOKA BO ODPOTOVAL V AMERIKO

TOKIO, Japonska, 15. februarja. — Zunanji minister Yasuya Učido je brzojavil japonskemu delegatu Yosuke Matsuoka v Ženevi, da naj 28. februarja odpotuje iz Ženeve preko Združenih držav na Japonsko.

Vsled tega se bo Mantsuoka s svojimi tovariši vrnil na Japonsko preko Združenih držav.

Vse japonske borze so zaprle svoje urade, ker je glavna borza v Tokio prenehala s svojim poslovanjem.

Tokio, Japonska, 15. februarja. Japonska vlada je naznanila, da je prekinila svoja pogajanja z Ligo narodov glede mandžurskega vprašanja, toda pri vsem tem Japonska ne bo še izstopila iz Lige narodov tekom enega meseca.

Predno bo Japonska naznanila svoj izstop iz Lige narodov, bo se sklicala zbor "starejših", načelniki vseh cesarskih družin in vse bivše ministrske predsednike, da odločijo o tem koraku.

Glede glavnega japonskega delegata pri Ligi narodov, Yosuke Mantsuoka, mu je japonska vlada dovolila, da se vrni na Japonsko preko Združenih držav, dasi njegov obisk v Ameriki ne bo uradnega značaja. Izrazil pa je svojo željo, da hoče obiskati predsednika Roosevelta, predno se vrne na Japonsko.

Četudi je Liga narodov pustila odprta vrata za spravo med Kitajci in Japonsko, je japonsko zunanje ministrstvo naznanilo, da Japonska ne more popustiti ničesar in da je odločna v tem, da obdrži Mančukuo.

Vlada bo poklicala na važno zborovanje vse važnejše osebnosti v političnem življenju, kakor tudi vsake dostojanstvenike armade in bojne mornarice, da razpravljajo o izstopu Japonske iz Lige narodov. Tak zbor že ni bil sklican nad deset let.

Med povabljenimi bo tudi 85 let stari admiral grof Heihachiro Togo, ki se je proslavil v rusko-japonski vojni, nadalje maršal baron Uehara in častiti princ Seijonji, katerega vpraša vlada za svet samo v zelo resnih časih.

Peiping, Kitajska, 15. febr. — Ministrski predsednik Soong se posvetoval s poveljniki kitajskih čet v Džeholu in Mandžuriji ter jih je pozival, da se združijo z vsemi kitajskimi četami v odporu proti Japoncem.

Videl sem vse glavne poveljnike čet, ki so sedaj na fronti, — je rekel Soong. — Prepričan sem, da so uverjeni, ako ne storijo vse mogoče za obrambo dežele in ne žrtvujejo, če treba, tudi same sebe, tedaj za Kitajsko ne bo več jutri.

OBUPNE RAZMERE V
PHILADELPHIJ

Philadelphia, Pa., 14. febr. — V tukajšnjem mestu morajo delati ženske in otroci za sramotno nizko plačo, dočim so možje in družinski očetje brez dela.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Miss Charlotte Carr, pomožna tajnica v državnem industrijskem departmentu, pravi, da nekatere ženske ne zaslužijo v dveh tednih več kot \$1.65.

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, President L. Renedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates for various durations and locations like New York, London, etc.

Advertisement on Agreement

Glas-Naroda" izhaja vsaki dan izvenimi nedelj in praznikov.

Dopisil brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovollj pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA, 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-3878

JAPONSKA

Japonska vlada je sklenila podreti za seboj vse moštvo, ki vohijo k Ligi narodov. Dosedaj, ko to pišemo, ni še padla kocka in japonska vlada še ni formalno raznani-la svojega izstopa iz Lige.

Toda brzozavka, ki je bila poslana z odobrenjem japonskega cesarja tajništvo Lige narodov, pomenja, da se je treba bati najhujšega.

Japonska vlada je jasno in odločno povedala Ligi narodov, da ni niti misliti na izpremembo položaja v Mandžuriji, da mora nova država Mančukuo ostati neokrnjena ter da Kitajska ne bo nikdar več imela besede v tem ozemlju.

To je predmet vseh pogajanj v Ženevi, to je izžrepek poročila Lyttonove komisije.

Odbor devetnajstih, ki ga je v to svrhu imenovala Liga narodov, se je v principu zavzel za temeljito preuredbo v Mandžuriji. Dežela naj bi prišla pod kitajsko navlado, in to preureditev naj bi nadzorovala posebna komisija držav, v kateri naj bi bil zastopani tudi Amerika in Rusija.

Vse te predloge je pa Japonska odločno zavrnila. Vsa prizadevanja, da bi prišlo do poravnave, so se izjalovila.

Japonska vleče meč iz nožnice in se ne briga za poravnavo. Samo z Mandžurijo ni zadovoljna. Vdrla bo še v kitajsko provinco Džehol in jo osvojila. To bo storila navzlic protestom Lige narodov in vsega sveta.

Se bolj jasno in razločno je povedal Čuiči Ohajaši, pomožni zunanji minister države Mančukuo, ki je seveda Japonec.

Dejal je, da je treba končati "politiko odprtih vrat" v Mandžuriji, ki je bila izza časa McKinleya glavni temelj ameriške politike na Daljnem iztoku.

Mančukuo, ena najbogatejših dežel na svetu, bo zaploputnila inozemcem vrata pred nosom ter se bo postavila na svoje lastne noge.

Liga in velesile naj hodijo svojo pot! — je vzkliknil Japonec. — Mi bomo hodili svojo pot in bomo zrlj z velikim zaupanjem v bodočnost.

S tem je dovolj povedano. Kaj bo storila Liga? Če se ji izljubi, lahko formulira svoje sklepe, dolži Japonec, da so prekršili njene določbe, zapove, naj imajo Kitajci nadvlado v Mandžuriji, in če hoče, lahko tudi zapreti z gospodarskimi represalijami.

To je pa tudi vse, kar more storiti. Svojih pretenj ne bo mogla nikdar izvesti, kajti Japonska je predaleč, in njena moč je prevelika.

Ako se ne bo Japonska s svojim podjetjem v Mandžuriji gospodarsko uničila, ji ne more nobena sila na svetu, najmanj pa Kitajska, iztrgati Mančukua.

Dopisi. Iz Jugoslavije.

New York, N. Y.

Bazar v korist slovenske cerkve na Osmi cesti (62 St. Marks Place, N. Y., C.) se bo vršil od sobote, dne 18. februarja do druge sobote zvečer, dne 25. februarja. — Slovenci, pridite in pogledite in okrepčajte se obenem tako v kuhinji kakor tudi v "spodnji dvorani", kjer bo vsega na razpolago.

Rev. Hijacint Podgoršek, župnik.

New York, N. Y.

Ko se je pretečeni teden vračal naš rojak Mr. Avgust Jakopich od zdravnika v New Yorku nazaj v Bronx, mu je na zledenelih stopnicah na nadešno železnico spodletelo, da je padel po stopnicah nazaj na cesto s precejšnje višine. Pri padcu si je poleg udarcev tudi izpahnil desno roko v rami ter obe nogi v kolenih. Zdravi se bolnišnično v Danbury, Conn. Odličnemu našemu rojaku želimo skorajšnjega ozdravljenja ter povratka nazaj v naselbino.

Poročevalce.

POGREB MAKSA ŽARGIJA

27. januarja popoldne so v Kamniku spremili k večnemu počitku na pokopališče na Žale prano umrlega trgovca Maksa Žargija. Smrt Žargija, enega najbolj agilnih javnih delavcev iz vrst meščanstva, je vzbudila povsod splošno obžalovanje in globoko sočutje, kar je dokazal tudi pogreb. Za krsto, pred katero so nosili 10 velikih vencev in celo vrsto šopkov, so za težko prizadetimi svoji in sorodniki stopali zastopniki vseh kamniških uradov, korporacij in društev ter dolg spreved občinstva. Ob odprtem grobu se je poslovil od pokojnika dekan Matej Rihar, pevec društva "Kamnik" pa so mu zapeli v slovo troje žalostink.

ŽENSKE V OGNJU

V Zlino se je primerila te dni zaradi nepazljivosti huda nesreča. V neki pralnici sta prali dve služkinji Emilija Miksa in Franciška Gajdušek. Naložili sta perilo v kotel in sta hoteli izabiti čas, ko je v kotlu vrelo, za to, da bi očistili neke obleke z bencinom. Bencin sta v ta namen zlili v veliko skledo. Naključje pa je nanese, da je prav tečaj stopila v pralnico 5 letna Amalija Janikova. Potegnil je prepil in vnele so se bencinske pare. Obleka obeh deklet je bila snahoma v ognju. Dekleti, ki sta začeli klicati na pomoč, sta priklecali hišnico in ko je ta odprla vrata, da bi stopila v pralnico, je nastal nov prepil, zaradi katerega so zajeli plameni tudi njo in 5 letno zgorelo. Tedaj pa je prišla policija in nekaj pogumnih sosedov, ki so v preziranjem nevarnosti za lastno življenje oteli goreče ženske iz ognja. Hišnica in dekleta sta malo opečeni in ležita doma, služkinji pa so morali oddati v bolnišnico. — Njuno stanje je življenjsko opasno.

Od milijonskega bogastva do bankrota.

Pred sodiščem za beograjsko okrožje se je začela razprava proti nekdanjemu predvojnemu in povojnemu milijonarju trgovcu z žitom, Risi Hristiću iz Mladenovca. Hristić je bil še leta 1930 eden najbogatejših izvoznikov. Sedaj ga toži Jadransko-podunavska banka za odškodnino v znesku preko štirih milijonov Din. Obtožnica navaja, da je Hristić namenoma uničil vse knjige o svojem milijonskem trgovinskem obratu in da tudi ni iskal poravnave z upniki. Ko je prišlo do bankrota, ni imel niti bornih zaključkov od svojih kupčij. Iz tega sledi, da se je hotel kratkoma zagovarjati s katastrofalno krizo, ni pa mislil na to, da nudi baš s tem pravi šolski primer sleparske krivde.

Obtoženi Hristić je bil zelo razburjen in je hotel citati svoj zagovor. Državni tožitelj je nasprotoval, češ, naj obtožene samo odgovarja na posamezne točke obtožnice. Iz svojih beležek je potem Hristić navajal, kako je že leta 1929 izgubil pri pšenici preko 2 milijona in kako mu je tudi prihodnje leto zaradi naglih padcev een in visokih obresti narasla škoda. Vsega tega pa ni on sam kriv, temveč splošna kriza; banka, s katero je bil v poslovnih zvezah, je vedela za vse težave in ker je pošteno delal z njo 30 let, bi bila njena dolžnost, da deli z njim izgubo. Naposled je tudi priznal, da je vendarle vodil zapiske o svojih kupčijah, in sicer knjige posebne vrste, ki jih imenuje "tefere". Nič pri nas, je naglasil, ne vodi predpisanih knjig, vsi delamo s "teferi". Ko so ga vprašali, zakaj ni prej ničesar povedal o "teferih", je dejal, da mu je tako svetoval neki drugi izvoznik iz Mladenovca, ki je sedaj tudi v poravnavi. Pripovedoval je nadalje, da je v začetku vojne Podunavsko trgovsko društvo, iz katerega se je pozneje razvila banka, ki ga sedaj toži, njemu zaupalo v varstvo vse svoje premoženje. Pravi, da je med tobo granat odnesel iz banke v treh velikih kovčegih vso bančno imovino, ki je, kakor so mu dejali, znašala okrog 40 milijonov ter jo tri mesece shranjeval pod posteljo v svoji hiši v Mladenovcu, potem pa vrnil na dvorjeno mesto.

Zastopnik banke je pripomnil, da ni bilo vse tako, ter je navedel, da ni Hristić na prej ir tudi ne v dobi krize banki nikdar podal pravih podatkov o stanju svojih kupčij. Njegovo premoženje je že razprodano in zaseženo ter bo velik dolg pri banki ostal najbrž popolnoma nepokrit.

Obtoženev branitelj je predlagal zaslišanje raznih prič in ker se to deloma ugodilo njegovim zahtevam ter bo treba pregledati tudi šele sedaj iznešene "tefere", je bila razprava o tem zanimivem bankrotu odložena.

Morilec Novak aretiran v Pragi. V Pragi so aretirali znanega zagrebškega vlomilca Vladimira Novaka, ki je lani jeseni pobegnil iz umobolnice v Stenjeju. Novak je bil lani aretiran v Osijeku, pa je s steklenico udaril po glavi policijskega agenta ter skušal skočiti iz I. nadstropja. Agent je pa

začel klicati na pomoč iz Novaku se beg ni posrečil. V Pragi je bil vlomilec aretiran pod imenom Mate Žerbak in bo izročen jugoslovankim oblastem.

Pijanka zmuznila.

Agata Novak iz Vrbanca blizu Čakovca se je napila žganja in odšla pijana proti domu. Blizu hiše je pa padla v sneg in zmuznila. Sosedje so jo sicer videli kako leži v snegu in so obvestili o tem moža, ki je pa dejal, naj kar pogine, ker je že sit neznesnega življenja z njo.

Vojaška zgodbica.

Kmet Svetozar Belobaba iz vasi Platičevci pri Mitrovci se je moral te dni zagovarjati pred mitroviškim sodiščem zaradi tega, ker je baje leta 193 nagovoril Petra Rapajčiča, naj si nastuje v oči ricinusovega semena, s čimer bo izzval vnetje vek, radi česar bo oproščen kadrovske službe kot ne-sposoben. Rapajčič se je res javil vojaški komandi za pregled oči. Preiskujoči zdravnik je res opazil, da ima Rapajčič silno rdeče oči, vendar ga ni kar tako izpuštil. V preiskavi je Rapajčič trdil, da je dobil trahon od nekega drugega vojaka. Naposled pa je vendar priznal, da si je nasul v oči ricinusovega semena. Vojno sodišče je Rapajčiča obsodilo na tri mesece zapora, pozneje pa mu je višje vojno sodišče znižalo kazen na 1 mesec. Sedaj so stvar prepustili rednemu sodišču, naj postopa proti Belobabi, ki je Rapajčič nagovoril. Kar naenkrat pa je Rapajčič izjavil, da njegova izpoved ni bila resnična, ampak si je sam brez prigovarjanja kogarkoli nasul seme v oči. Na podlagi tega je bil Belobaba oproščen.

Samga sebe je okradel.

V Njem Sadu je policija aretirala Stjepana Halasa, lastnika "Orient-Radio", ki je bil osumljen, da je izvršil fingiran vlom v lastno trgovino ter na ta način oslepil svoje upnike in odjemalce. Trdil je, da so mu vlomilci odnesli deset radio-aparatov, šest zvočnikov in mnogo drugega materiala. V teku preiskave je policija izsledila teh deset aparatov v raznih zastavljalniah, kjer jih je Halasa sam zastavljal za minimalne zneske, nasproti strankam pa se je izgovarjal, da je aparate zaradi popravila moral vrniti tovarni. Halasa je sedaj v preiskovalnem zaporu.

Smrtna nesrča v bosanskem rudniku.

V rudniku Kakanju je zasulo rudarja Frana Lukića iz vasi Seveca. Oporno tramovje je popustilo in na nesrečnega rudarja se je vsulo toliko premoga, da so ga tovariši odkopavali dobre tri ure. Lukića, ki je zapustil ženo in petero otrok, je zadušilo in strašno razmesarilo. V istem rovu so pred nedavnim časom izgubili življenje že trije rudarji.

Krvalo svatovanje.

V selu Vučekju pri Dugaresi se je vršilo ženitovanje Ivana Halavanica z bogato nevesto Kato Čekovičovo iz sosednje vasi. Domačim fantom ni bilo prav, da se je Kata omožila v drugo selo ter

so napadli hišo, kjer se je vršila svatba. Ko je Peter Pogačič prišel na dvorišče, da bi pomiril fante, so ga ti napadli z vilami in noži ter ga nevarno poškodovali. V težkem stanju je bil prepeljan v bolnico.

Malo je manjkalo, da ni bil živ pokopan.

V selu Kešineh v okolici Osijek se je pripetilo, da bi bil domala pokopan živ človek. Pastir Pavel Malenčevac je čeval ovena paši. Ker je bil hud mraz, je zmuznil sredi polja. Ko so ga našli, ni bilo opaziti na njem nikakih znakov življenja, in vsi so mislili, da je res mrtev. Prenešli so ga v domačo hišo ter v topli sobi položili na mrtvaški oger. Čez par ur pa se je "mrtvec" začel premikati in na veliko začudenje so se navzoči prepričali, da je Pavel še živ, čeravno so se pogrebeli že pripravljali, da ga poneso na pokopališče.

Nevarnost pred volkovi in divjimi svinjami.

Z naglim nastopom hude zime so se v raznih krajih pojavili tudi volkovi in divje svinje. Iz Dugeresse poročajo, da tvorijo tamkaj kakor tudi v Netrečju in Bosiljevu volkovi hudo nadlogo. Volkovi, ki prihajajo z gorovja Kapela, povzročajo veliko škodo. Raztrgali so že mnogo ovac ter ogrožajo tudi človeško življenje. V Gornji Dubravi so se pojavile tudi divje svinje, ki povzročajo veliko škodo že itak siromašnemu prebivalstvu.

Pri Bocanskem Petrovcu je čreda volkov napadla sani, na katerih se je vozilo več seljakov. Ko so seljaki s palicami odganjali volkove, so konji v divjem diru leteli naprej in tako rešili seljake voljih zobov.

Dorčolski vampir.

mizarski pomočnik Andrej Hinzmann, ki je v beograjskem predmestju Dorčoli zlorabil in zadavil 8-letne dekletce, Danico Crnogorčevico ter ves okraj ostrašil s svojim gnusnim zločinom, je bil po ponovni razpravi beograjskega okrožnega sodišča obsojen v došmrtno ječo.

Po prvi razpravi lani je bil obsojen na smrt, prišlo pa je do revizije procesa in do ponovnih psihiatričnih preiskav zločinca. Mnenje psihiatrov so bila precej različna in je sodišče pri ponovni razpravi smatralo, da je obtoženevo duševno stanje med bolnim in zdravim in da je njegova duševna prisotnost zmanjšana. To se je upoštevalo tudi pri odmeri kazni, proti kateri pa so branitelji spet vložili priziv.

"UNIVERZALNI JEZIK ZA REKLAMO"

Mnogi italijanski trgovci že dolgo iščejo izhoda iz zadrege, kako opozarjati tujece na trgovine in to, kar se v njih prodaja. Francoščina jim ne diši, angleščina in ruščina ne znajo, nemščina ne morejo uporabljati. Zato so prišli do zaključka, da bi bilo se najboljše, če bi se kot reklamni jezik začela rabiti — latinščina. Ta misel ima že precej privrženec, posebno z ozirom na dejstvo, da pričakujejo v letošnjem svem letu v Rimu precej duhovnikov, ki jim je latinščina splošno dostopna.

Peter Zgaga

Večkrat se govori in niše o kakih korajžni ženski.

Korajža pa pravzaprav ni ženska lastnost. Korajžna ženska je človeku ravno tako priskutna kot mu je priskuten strahopeten možki.

Kmalu ko bonec predpusta. Kmalu bomo sredi zime in se bomo začeli nagibati proti pomladi. Sedaj je že tisti čas, ko se rojaki ne vprašujejo več: — Ali se ti je že izčistilo? Dandanes se namreč že vprašujejo: — Ali imaš še kje kaj godlje?

Človek, ki nima ničesar povedati naj skliče veliko zborovanje, naj stopi na oder in naj pove.

Večkrat pravi prijatelj prijatelju: — Ti si osel. Ako se ti kaj takega pripeti, moraš dobro premisliti: ali si zato osel, ker si njegov prijatelj; ali si pa zato njegov prijatelj, ker si osel?

Nekateri zdravniki so precej raztreseni. Znan mi je slučaj, ko je zdravnik po natančni preiskavi rekel rojaku: — Če boste še pol leta tako pili kot pijete sedaj, vas bo čez tri mesece hudič vzel.

Pravijo, da se poštenost izplača. Mogoče se, mogoče se ne. Toda človek, ki je samo zaradi tega pošten, ker se mu izplača, je slab poštenjak.

Ljudi najbolje tisti pozna, ki niti samemu sebi ne zaupa. Najvzvišenejše in najkrasnejše delo je delo za narod. Toda človek, ki dela za narod, mora imeti še kak postranski zaslužek, da mu ni treba lakote umreti.

Tajniku so pri seji očitali, da ni zapisal v knjige vseh dohodkov. Rad ali nerad je moral priznati svojo krivdo. Toda tudi krivdo je treba olepšati, in tajnik jo je olepšal takole: — Sem pri tinti dosti prisrčan, ker nisem vsega zapisal, kar je notri prišlo.

Mesec junij je mesec porok. Mesec februar je pa mesec otroškega kričanja. Včasih je pa že julij ali avgust mesec otroškega kričanja.

Rojakinja bi kmalu poditjala od same jeze: — Vse sem potrpela križ božji, koliko sem potrpela s tem dedcem! Delala in garala sem zunaj, kuhala sem mu in ga prala, ves denar, kar sem ga imela v banki, je znosil za pijačo. Vse sem potrpela. Nikdar pa ne bom dopustila, da bi me z drugimi babami za mojim hrbtom za nos vlekel.

Dopisnik je poročal o smrti svojega prijatelja in dostavil: — Njegovo truplo počiva v ameriški zemlji. Njegova žena je v starem kraju. Žal, da ni tako srečna, da bi se mogla izjokati na njegovem grobu.

Ženske se dele v dve skupini. V prvi skupini so tiste, ki bi rade vse vedele, pa ničesar poskusile. V drugi skupini so pa tiste, ki so vse poskusile, pa nečajo ničesar vedeti.

Lepa mlada vdova, bi rada tje-la sramežljivega fanta v svoje mreže. Povabila ga je k sebi na večerjo. Oblekla se je v zapeljivo obleko in postavila na mize najboljše jed.

Fant je kar požiral, toda ne je-di, pač pa njeno lepoto. — Tak jejte no — ga je silila s prijaznim nasmeškom. — Ah, ne morem, ne morem — se je izgovarjal in rdel preko ušes.

— Zakaj pa ne? — Verjemite mi, gospa, — je zajecal — kadar vas vidim, me mine ves apetit.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE- BLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA STOPNI SEZNAM. Table with exchange rates for various currencies and locations.

Mali Oglasi imajo velik uspeh. Prepričajte se! METROPOLITAN TRAVEL BUREAU (FRANK SAKSER) 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

Važno za potovanje. Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vselej naše dolgoletne skušnje vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

DEŽELA NA KOLESIH

M. Baum.

Robert in Helen Merrel pripovedujeta v svoji izvrstni knjigi "Middletown", v kateri pretresata ameriške razmere, kako se je nek pristen Američan začudil njunemu prizadevanju, da bi pojasnila, od kod izpremembe v američkem življenju. Dejal je, da jima more pojasniti vzrok teh izprememb z eno samo besedo: "Avto!"

Seveda je avtomobil Združene države kar naskokoma osvojil. — 1910. leta še niso imeli niti pol milijona osebnih avtomobilov, 1918. jih je bilo že 5 in pol milijona, l. 1924. 15 in pol milijona. Sedaj pa jih imajo že davno nad 20 milijonov. Na vsakih 5 do 6 prebivalcev odpade po en voz — Ford je po svojih lastnih besedah postavil Ameriko na kolesa. Industrija je izdelala 1909. leta še 2 milijona navadnih voz za konjsko vprego in samo 80.000 avtomobilov, 1923. l. je bilo že dočela obratno: 4 milijone avtomobilov in samo 10.000 navadnih voz. Kako se je to razmerje zrealiziralo v otroški domišljiji, pove preprosta zgodovina: V šoli je učitelj razlagal, če je bilo med ustvarjenimi živalmi tudi takih, brez katerih bi človek lahko obstal; otroci so med temi navedli komarje in — konje.

Voznišča s konji in jahanje, s čimer se je bavala meščanska družba pred 40 leti, je popolnoma izpodrinil avto, kakor je petrolejka izpodrinila električna žarnica, in pešice skoroda nima več pravice do obstanka. Ko sem nekot kot tak brezpraven potnik neko nedeljo popoldne blizu Washingtona zašel na eno velikih cest, mi ni preostalo drugega, kakor da sem dvignil roke, nakar me je avto prijazen družine odpeljal do prve električne postaje. Vozovi so se pomikali dobesedno v procesiji, počasi drug za drugim, pa še to so oče in otroci z veseljem potpeli, le gospa je vzdihovala zaradi soparice v zaprtih vozih in se hrepence spominjala nekdanjih izprehodov.

Avto se pa nikakor ne omejuje na velike ceste. V vozu mojih prijateljev sem se včasih udeležil prekrasnih voženj po gozdnih poteh, ki v resnici niso več zaslužili imena "cesta"; in eden izmed teh prijateljev na zapadu je nekot na vrtolomni vožnji izustil smeje besede: "Koder more iti gorski ponij, mora iti tudi avto."

Kdo naj bi tajil užitek na vožnji z avtom? Nezapodljivo lepe spomine sem zbral v Novi Angliji na voznjak gori do White Mountains ali po skalni morski obali in ob jesensko obraslih rekah, v vsej svobodi in neodvisnosti, ki jo more dati pač samo avtomobil. A koliko več mora pomeniti hitro zmagovanje dalje in pridiranje v daljine same za prebivalca zapadnih držav, kjer leže mesta in naselja mnogokrat na stotine kilometrov daleč od pokrajinskih lepote! Ko sem nekot nasproti nekemu Chicaganu omenil protinaturnost tega mesta, je skoraj srdito odgovoril: "Ravno prihajam iz gozdov na severu, komaj 200 do 300 km oddaljenih; v treh tednih nisem videl tamkaj niti enega Indijanca. To je življenje, to je narava. Kaj pa vi v Evropi veste o tem!"

Mik avtomobila je demoni in demoni ki je tudi njegov učinek na ljudi. "Raje smo brez oblek kakor brez voza," je rekla v Middletownu mati devetih otrok. "Preje, ko smo še hodili na obiske k sorodnikom, nas je čedna obleka in obutev za otroke mnogo stala. Sedaj jih nalozimo v voz take, kakršni so, pa oddrmo."

Američan obremeni hišo s hipoteko, porabi prihranke ali se jim odpove in vse druge izdatke skrajno omeji — o čemer vedo povedati slaščičarji in podobni obrtniki — vse samo zato, da si more privoščiti zaželjeni avtomobil. Neki uradnik trgovske zbornice v Middletownu je odgovoril na vprašanje, za kakšno namene delajo ljudje v krajih, nad katerimi ima pregled, takole: "25 odstotkov se jih s težavo pretolče, 10 odstotkov jih hrani za lastno hišo, 65 odstotkov pa jih dela za lasten avto."

Dasi legenda, po kateri naj bi imel svoj avto vsak ameriški delavec, ni dobesedno resnična, je imelo vendar od 123 delavskih družin v Middletownu, ki smo jih na slepo izbrali, 60 svojo lastno vozilo. Voz skromne znamke iz druge ali tretje roke je dobil že za 75 do-

larjev in manj — sam sem pa videl Fordov avto, ki je stal njegovega lastnika samo 10 dolarjev. Vrhu tega je 75 do 90 odstotkov avtomobilov prodanih na obroke. Reklama je ogromna in spretna. — Spričo vsega tega je umevno, da se avto tudi med nepremožnimi sloji še vedno bolj širi.

Vsekakor avto ne služi samo v zabavo o prostem času, marveč se vedno bolj uveljavlja tudi pri posredovanju dela, za pot na delo, v šolo, ki izobraževalnim prireditvam itd. Razdalja med šolo ali popriščem poklicnega dela se je podaljšala na 30 do 40 milj. to je skoraj 70 km, pot, ki jo zmore avto v enuri. Kako služi avto brezposelnim, je povedal mlad neizkušen delavec: "Kovčega zbašemo zadaj na Ford, gramofon in našo malo na zadnji sedež — pa oddramo za delom."

Med mesti in podeželjem se je razvil tako živahen promet, da o tem preje nihče ni sanjal. Majhne šole, ki bi vsaka zase malo zmogle, se združujejo v izvrstno opremljena šolska središča, kamor vozijo in zopet odvažajo otroke z velikimi avtomobili. Sploh daje avto celokupnemu življenju novo širino, udobnost in moč — a seve, tisti, ki vozila ne premore, postaja človek druge vrste, brezposlečen, ubog, od drugih odvisen.

Vse, kar smo doslej povedali o avto, učinkuje na življenje splošno bolj ali manj blagodejno; v čem pa je demonstvo? Dejal bi, da v glavnem v dveh smereh: prvič v povdaranju naglice, drugič v pretežno razdirajočem vplivu na družinsko življenje.

Naj navedem zopet majhno šolsko anekdoto: Svoji stvari resno vdan veroučitelj govori pred starejšimi učenci o izkušnji Jezusa v puščavi. Pri tem pojasnjuje, kako tudi današnjega človeka napada v glavnem trojna izkušnja: telesno ugodje, slava in bogastvo. "Ali poznate še kako drugo izkušnjo?" je vprašal nazadnje. Točno se je ozglasil odgovor iz otroških ust: "Speed". Speed se ne točno prevesti, a pomenja naglico, brzino — speed je postal za poprečnega Američana, posebno na dinamičnem Zapadu, nov nagon. Rekordni v sportu, skrajno izkoriščanje vsake minute za delo, ki se da dokazati, otipati, izraz, "I am busy" namesto enostavnega — "delam", opraviti imam — vse to diha in ritmu stroja, ki se nahaja v pogonu. In zato neugnanost pomenja avto seve pravi izraz, pa naj gre za požiranje kilometrov ali pa za "naglice ob sebi". Vendar pa trezneje misleči Američani sami ne odobravajo tega neravnega drvenja v američkem dejanju in nehanju, marveč vidijo v tem največjo nevarnost za deželo. Tem krogom kriza, ki sili k omejitvi tako meščana kakor delavca, ni povsem nedobrodošla, ker zadržuje "tempo".

Neka ameriška zakonska dvojica, ki živi po ameriških pojnih skromnosti, po evropskih pa še vedno zelo dobro, si je v nekem velenestu na vzhodu zgradila idiličen dom in ga opremila z lastnoročnimi obrtnimi izdelki in pohištvo, zato se je pa odrekla radiu, gramofonu in avto, kajti oba, mož in žena, hočeta živeti "brez stroja". Tukaj diha v resnični mir, v katerem more uspevati pravo ustvarjajoče delo, kateremu mora biti "speed" po svojem bistvu popolnoma tuj.

Notranja neugnanost naglica in zaposlenost ne poraja produktivnosti, plodnosti, marveč receptivnosti, sprejemljivosti: Američan hoče slišati, videti, sprejemati po radiu, gramofonu, kinu, kot gledalec pri sportnih tekmah ali kakor skozi prostor drveč avtomobilist — vedno več, vedno več, vedno hitreje in hitreje! To je v deželi brez ukoreninjene kulture dvakrat nevarno. Zato se "speedu" po družinah in vzgojnih zavodih vedno bolj uopirajo. Tako so veliki dekliški collegi najboljšega slovesa gojenkam prepovedali, da bi imeli avto. V isti namen se poslužujejo umetnosti in pa mladinskega gibanja v settlementih (naselbinah) in "campih" (taborih). Hull House v Chicagu in Henry Street Settlement v New Yorku imata n. pr. svoji lastni gledališči, v katerih se vrše pod najboljšim strokovnim vodstvom izvrstne diletanske predstave. Taistemu smotru služijo delavnice za umetno-obratna dela,

lončarstvo in podobno. Pri taken delu se obrača duša na znotraj. — Vsa ta prizadevanja so resno in zgodna, a vseeno je dvomljivo, če bodo v tekmi z avtom zmagala. Čelo med mladino, ki jo zajemajo ta prizadevanja, spada vožnja na "prisilno izposojenem avtu" največji pregrešek proti zakonu. Od 154 tatin avtomobilov, ki so se v toku enega leta pripetile v Middletownu, jih je odpadlo nad polovico na mladostnike, ki se niso mogli upirati naravnost neodoljivemu mik. Največji vpliv pa mora imeti ta čar na družinsko življenje. Tu more avto seve delovati tudi zedinjujoče. V premljenih slučajih tudi dejansko deluje tako, ko združuje družinske člane, ki bi se drugače razpršili na vse strani, na skupnih vožnjah in izletih. Ogromno številne družinskih nedeljskih izletnikov v okolici mest je dokaz za to. Ta vpliv avtomobila poudarja posebno tudi žene, ki se umaknejo, kakor hitro si družina omisli lasten avto, iz klubskega življenja in podobnega rezvedovanja. "Nikoli se ne čutim tako zvezane z svojo družino, kakor takrat, ko sedimo vsi skupaj v avto," je rekla neka mati v Middletownu. Na neki višji soli je izjavilo 60 odstotkov od 760 vprašanih otrok, da se večkrat peljejo s svojimi starši nego sami.

Toda nasprotno tem družinim vplivom pa stoji premočnejša središnja sila. "S 15 leti mora imeti vsak fant svoj avto," mi je rekel profesor sociologije na univerzi nekega srednjepoljskega mesta, katerega spise o moderni družini mnogo odobravajo. Lasten voz za 15 letnega dečka pomeni zanj popolno svobodo, da se vsak čas umakne nadzorstvu in porabi svoj prosti čas po svoji lastni volji. — Mlad melecinec mi je priznal, da je prepad, ki ga je izkopal med otroci in starši, edinstven, in da se v taki širini pač nikdar več ne bo odprl, tako da bo sedanji rodiljski rod bolj pripravljen na rešitev tega vprašanja.

Spredaj omenjena middletownska knjižnica je polna tožba o trgancu otrok iz družinskega kroga, bodisi že, da imajo lasten voz, bodisi da sprejemajo povabila vrstnikov. Na višjih šolah so učencu stavili vprašanje, kateri so glavni viri nesporazumov med starši in otroci; 382 deklic in 348 dečkov je na 4. in 5. mestu navedlo: avto. Samo "slab red", "odhajanje z doma zvečer", "napačne uporabe denarja" in pa "opravljanje domačih dolžnosti" so po teh odgovorih povzročali več trenja med starši in otroci kakor avto.

V resnici si ni mogoče prikrievati, da je postal avto v samovoljni roki ameriške mladine nevarno orožje. Avto brez nadzorstva zavaja in razbrzdano. "Avtomobil je hotel na kolesih," je dejal mladinski sodnik v Middletownu. Dejansko so ugotovili v 30 slučajih pravno ogroženih mladek, ki so prišle pred mladinsko sodišče, da so se graj-vredni dogodki v 19 slučajih odigrali v avto — v 10 slučajih se podrobnosti niso navajale. Dalje zava avto mladino v privoščanje tuje lastnine in v uhajanje iz danega, vezanega življenja v brezoblično, navidezno bivanje, katerega posamezni vtisi niso nepodobni iskrenju na platnu in bežimeno kakor sence, namesto da bi se bitno vkorenili v duši.

Demoni mik avta pomenja za družinsko občestvo ogromno nevarnost in je vprašanje, če mu bo družina odolela.

Tako izpreminja človeška slabost tudi avtomobil, ki pomenja velik tehnični napredek, namesto v blagoslov v preklestvo.

HITLER IN ITALIJA

Imenovanje Adolfa Hitlerja za državne kancelarja je otvorilo novo fazo v razvoju dolgoletne nemške notranje politične krize. Poizkus s Hitlerjem se je zdel zelo dolgo neizogiben, vendar ga je izvedel predsednik republike šele tedaj, ko je Hitler opustil zahtevo po diktaturi svoje stranke in ko je pristal na sodelovanje z gospodo, ki izza maršalovih pleč že dalje časa odločuje o državni politiki Nemčije.

Ravno ta, po svojem bistvu nenaravni kompromis med hitlerjevskim radikalnim socializmom in reakcionarnim fevdalnim velekapitalizmom pa kliče Evropo še k večji pozornosti. Hitler z vlado, v kateri vodijo najvažnejše gospodarske resore fevdalni gospodje, Hugenbergova kova, ne bo mogel izvršiti niti destine onega svojega gospodarskega in socialnega programa, ki je z njim opajal in privabljal mase nemškega proletariata in obubožanega malomeščantva. Nekaj tednov, morda tudi nekaj mesecev bo svoje vernike še tolažil in navduševal z borbo proti "notranjim sovražnikom države", zlasti proti komunistom in socialistom. Da jih zaposli in zamoti še dalje, je treba računati s tem, da bo njegova vlada kar najbolj sili-la v ospredje vprašanja mednarodne politike. To bo storila tem lažje, ker so na tem polju nazori obeh kril nove koalicije identični in ker združuje novi režim številno moč krepeke udarne stranke s staro državniško rutino nekdanjih vladajočih krogov.

Nemška zunanja politika se giblje v pravo, ki ga ji je začetni revolucionarni Hitlerjev pokret, že od zadnjega Brueningovega kancelarstva dalje. S posebno velikim uspehom pa je Papan izvajal nasilno politiko v vprašanih mednarodnega značaja, tako da je Hitlerju prešla opasnost, da ma nasprotniki izpodkopljejo tla in požanjejo, kar so naciji sejali. Hitler je zmobiliziral nemške množice, kancelarji pa so se sklicevali nanje in z uspehom rušili reparacije, razorožitev in druge osnove versailleskega mira. Kakor pa vse kaže, ima novi nemški imperializem še visoke cilje in je bilo zato treba spraviti dva notranja sovražnika, ki imata v pogledu zunanje politike prav enake nazore in identične smotre.

Gotovo je utemeljeno pričakovanje, da bo Adolf Hitler na odgovornem mestu nekoliko tehtal svoje besede in krotil svojo udarno moč, vendar bo vkljub temu dajal dovolj posla svojim sosedom. Pred vsem so v Nemčiji prepričani, da je udarila ura, ko bo treba z državo na vzhodu urediti "sporne" meje. Po starem reku o strahu na manjšega odpora bo Hitlerjeva vlada z vso verjetnostjo razvila pred svetom problem poljsko-nemškega spora, dasi zanj nima niti sence upravičenosti. Vse napovedi nemškega tiska izrečno naglašajo, da bo nemška politika letošnjega leta stala v znamenju ogroženega protipoljske borbe.

Nas seveda pred vsem zanimajo odnosaji Hitlerjeve Nemčije do Italije. Znano je, da so v Rimu vedno simpatizirali z narodno socialističnim pokretom, saj so hitlerjevski podvožje stalno hodili k faštom po nasvete. Obenem sta Nemčija in Italija postopali v zunanji politiki skoro vedno enotno in složno. Kadarkoli je Nemčija hotela kaj izsiliti od Francije, je vedno iskala in navadno tudi dobila pomoč od Italije. V Italiji so seveda dobro vedeli, da so te simpatije z nemške strani v prvi vrsti taktika in da je zlasti le taktika tudi navduševanje hitlerjevstva za fašistično Italijo. Dokler je bil Hitler v opoziciji, pa so bili njegovi programi italijanski politiki dobrodošli in tako so fašisti rade volje sprejemali njegove ljubezenske izpovedi in mu jih vračali.

Dočela drugo lice pa dobiva stvar sedaj, ko bodo morali hitlerjevci poskušati, da vsaj nekaj stoji v pravo svojih fantastičnih zahtev. Pred vsem je tu vprašanje Anshlusa. Združitev Nemčije z Avstrijo je ena osnovnih zahtev Hitlerjevega programa; zato ni dvoma, da bo nova nemška vlada, ki jo vodi rojen Avstrijec, prej ali slej zopet načela ta problem. Italijanski politiki dobrodošli in tako so fašisti rade volje sprejemali njegove ljubezenske izpovedi in mu jih vračali.

Dočela drugo lice pa dobiva stvar sedaj, ko bodo morali hitlerjevci poskušati, da vsaj nekaj stoji v pravo svojih fantastičnih zahtev. Pred vsem je tu vprašanje Anshlusa. Združitev Nemčije z Avstrijo je ena osnovnih zahtev Hitlerjevega programa; zato ni dvoma, da bo nova nemška vlada, ki jo vodi rojen Avstrijec, prej ali slej zopet načela ta problem. Italijanski politiki dobrodošli in tako so fašisti rade volje sprejemali njegove ljubezenske izpovedi in mu jih vračali.

Nadaljnji razvoj odnosajev med Rimom in Berlinom bo zato vsekakor nad vse zanimiv in važen. Od njega bo v veliki meri zavisel tudi razvoj politične konstelacije v Podunavju in morda v vsej Evropi.

— "JUTRO" —

ZDRAVNIKI IN KRIZA

Neki profesor, eden izmed najbolj priljubljenih pariških zdravnikov, je objavil zanimive opazke o vplivu krize na njegovo stroko. Zatrjuje, da je izgubil vsak francoski zdravnik v toku zadnjih let poprečno polovico prakse. V Nemčiji, Švici, Italiji je ta odtoček še večji. Zdravniki zdaj nedvomno slabo zaslužijo. A kako naj si tolažijo to dejstvo: ali ne grejo ljudje k zdravnikom, ker nimajo denarja? Ali pa so tako zdravi, da ne potrebujejo zdravnika?

Prva domneva se zdi verjetnejša. A pariški profesor odklanja in zatrjuje, da je pravilen samo drugi odgovor. To se zdi čudno. V dokaz navaja te le misli: Mi, stari zdravniki, dobro vemo, kako narašča v ugodnih gospodarskih časih število onih navideznih bolnikov, ki jih je osmešil že Moliere. Kadar postane človek šestdeset let star, je njegov organizem seveda nekoliko obrabljen. Najprej se utruji srce in jetra. A tudi ledvice, pljuca in sploh mišice niso tako čile kakor pred pet in dvajsetimi leti. Vendar še ni tak človek noben zdravljenja potreben bolnik. Paziti mora samo na zrak, gibanje, zmerno hrano in prav lahko bo doživel celo osemdeset let. Saj ne morejo nobeni praški in kroglice podaljšati življenja, dasi na tilhem veruje v to sleherni bolnik. Zdravnik le mora zapisati zdravilo, ker bolnik to zahteva in bi sicer izgubil zaupanje vanj.

Sličnih bolnikov ni več odkar je zavladala gospodarska kriza. — Zdravljenje v sličnih primerih pomeni namreč luksuz. Bolniki so prodali avtomobile, odpustili polovico služničadi in ne obiskujejo zdravnikov brez potrebe. A vrnite mi, končuje profesor, d a bodo zdravnika nemudoma poklicali tja, kjer ga res potrebujejo, da bo pomagal ogroženem zdravju. Na tem področju je kriza pač brez moči in ne utegne imeti nobenih posledic. Javnost samo ne ve, da je med nami dokaj manj resno bolnih, kakor se navadno misli.

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj.

Moderni parniki Vam nudijo vso potrebo, in kdor je od veččega zastopnika pravilno poučen, mu je potovanja zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti sorodnika iz starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, da mo vsakomur brezplačno.

Pišite nam!

Metropolitan Travel Bureau

(FRANK SAKSER)

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Mi zastopamo vse parobrodne družbe.

SPOMINI CONANA DOYLA

Te dni se izšli v Parizu pod naslovom "Moje pustolovsko življenje" spomini Conana Doylea. Spomini so večinoma tako zabavni in osveščujoči, kakor njegove najboljše povesti o detektivu Sherlocku Holmesu. Iz njih izve-mo, da so bili Doyleovi starši obubožani in da se je moral sin kot medicinec v Edinburghu dokaj težko prebiti skozi življenje. Ko si je pa gnotno nekoliko opomogel, je pošiljal vse prihranke staršem. — Niti kot mlademu zdravniku mu ni šlo posebno dobro, pa tudi pozneje, ko se je naselil kot zdravnik za očne bolezni v Londonu, ni kdove kaj zaslužil. Ko mu je nekot davčni uradnik vrnil davčno prijavo, češ, da je popolnoma nezadostna, jo je Doyle poslal nazaj in pripisal: "Prav pravite, od tega se res ne da živeti."

Ker ni imel dosti dela, je Doyle čital mnogo knjig, zlasti Poeve kriminalne povesti, zgodovinska dela. Seglove zgodovinske romane in spomine generala Napoleona I. Potem je sledil nasvetu svojih prijateljev, ki so visoko cenili njegovo pripovedovalsko nadarjenost, naj se loti pisateljstva. In res je kmalu izdal svojo prvo povest o Sherlocku Holmesu. Dosegla je največji uspeh in odločila je smer Doylevega literarnega delovanja. Občinstvo je zahtevalo vedno novih povesti o Sherlocku Holmesu, od vseh strani je dobival pisatelj prošnje, naj jih napiše še kaj in tako se je začela dolga vrsta nape-tih povesti o slavnem detektivu, ki so šle po vsem svetu. Conan Doyle je žvel nekaj časa tudi v zapadni Afriki in Egiptu. Med burško vojno je deloval kot vojaški zdravnik v angleški armadi v Transvaalu.

Model Sherlocka Holmesa je bil slavni edinburški kirurg Joseph Bell, ki se je z njim Doyle seznanil še kot slušatelj medicinske fakultete v Edinburghu. Bell je bil znameniti diagnostik. Njegove diagnoze so segale tudi v poklie in osebnost. Tako je nekot dejal nekemu svojemu pacientu: "Ste star vojak, služili ste v zapadni Indiji in nedavno ste bili odpušteni." — Ko je bolnik pritrdil in je Doyle vprašal Bello, kako je prišel na to, mu je zdravnik odgovoril: "Ta moč je obdržal čepico na glavi kakor delajo stari vojaki, ima pa elefantidno, ki razsaja v zapadni Indiji." Tako sta nastala Sherlock Holmes in njegova metodika.

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Počvršeni ste eni ali drugi vsak dan. KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK!

Ali ste že sovarovali za slučaj bolezni, nesgođe ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1.000.000,00. članstva nad 20.000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah z 8. člani. Pristopnina prosta. — Berite najboljši slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Anton Zbašnik, Ely, Minn.

DRUŠTVA

KJ NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE, ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

(ENE ZA OGLASE SO ZMERNE)

Pri naročilih za več kot \$1. — damo 30% popusta

V SLUČAJU, DA NAM KAKE KNJIGE ZMANJKA, S PRIDRŽUJEMO PRAVICO, POSLATI DRUGE SLIČNE VSEBINE

POUCNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street, New York

ZEMLJEVIDI
MOLITVENIKI
IGRE

MOLITVENIKI
SVETA URA
SKLBI ZA DUŠO
RAJSKI GLASOVI
KVIŠKA SRCA
NEBESA NAŠ DOM
MARJA VARHINJA

Hrvatski molitveniki:
Čtjela (stariši), fina vez.
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez.

Angelski molitveniki:
(za mladihu)
Child's Prayerbook

POUCNE KNJIGE
Anglesko slovensko berilo
Anglesko-slov. in slov. angl. slovar

MOLITVENIKI (continued)
Obrtno knjigovodstvo
Perotinarstvo, broširano
Pravila za oliko

IZ MODERNEGA SVETA, TRDO VEZ.
Izbrani spisi dr. Ivan Mencinger
Igračke, broširano
Igralce

POVESTI IN ROMANI
Agilator (Hersnik) broš.
Andej Hefer
Benedikta veselitelka

POUCNE KNJIGE (continued)
Anglesko slovensko berilo
Anglesko-slov. in slov. angl. slovar

IZ MODERNEGA SVETA, TRDO VEZ. (continued)
Pravičice in pripovedke (Košutnik)
1. zvezek
2. zvezek

POVESTI IN ROMANI (continued)
Agilator (Hersnik) broš.
Andej Hefer
Benedikta veselitelka

POUCNE KNJIGE (continued)
Anglesko slovensko berilo
Anglesko-slov. in slov. angl. slovar

IZ MODERNEGA SVETA, TRDO VEZ. (continued)
Pravičice in pripovedke (Košutnik)
1. zvezek
2. zvezek

POVESTI IN ROMANI (continued)
Agilator (Hersnik) broš.
Andej Hefer
Benedikta veselitelka

POUCNE KNJIGE (continued)
Anglesko slovensko berilo
Anglesko-slov. in slov. angl. slovar

IZ MODERNEGA SVETA, TRDO VEZ. (continued)
Pravičice in pripovedke (Košutnik)
1. zvezek
2. zvezek

POVESTI IN ROMANI (continued)
Agilator (Hersnik) broš.
Andej Hefer
Benedikta veselitelka

POUCNE KNJIGE (continued)
Anglesko slovensko berilo
Anglesko-slov. in slov. angl. slovar

IZ MODERNEGA SVETA, TRDO VEZ. (continued)
Pravičice in pripovedke (Košutnik)
1. zvezek
2. zvezek

POVESTI IN ROMANI (continued)
Agilator (Hersnik) broš.
Andej Hefer
Benedikta veselitelka

POUCNE KNJIGE (continued)
Anglesko slovensko berilo
Anglesko-slov. in slov. angl. slovar

IZ MODERNEGA SVETA, TRDO VEZ. (continued)
Pravičice in pripovedke (Košutnik)
1. zvezek
2. zvezek

POVESTI IN ROMANI (continued)
Agilator (Hersnik) broš.
Andej Hefer
Benedikta veselitelka

POUCNE KNJIGE (continued)
Anglesko slovensko berilo
Anglesko-slov. in slov. angl. slovar

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:
Domovini, (Foester)
Izdala Glasbena Matica

PESMARICA GLASBENE MATICE:
1. Pesmarica, uredil Hubad
2. Koroske slovenske narodne pesmi

MALE PESMARICE:
St. 1. Srbske narodne himne
St. 1a. Sto čutiš, Srbije tužni

CERKVENE PESMI
Domači glasi, Cerkevne pesmi za mešan zbor
12. Tantom Ergo (Premur)

NOTE ZA CITRE
Kožljski: Poduk v igranju na citrah, 4 zvezki

ZEMLJEVIDI
Stenski zemljevid Slovenije na mošnim papirju s platnenimi pregibi

PESMI Z NOTAMI
NOTE ZA KLAVIR
(Pavčič) Slovenska koračnica: 10 zvezkov

"GLAS NARODA"
216 W. 18 Street
NEW YORK

KRATKA DNEVNA ZGODBA

S. PODJACEV:

SIN

(Iz sovjetskega življenja.)

Odkar so se nastanili v nekdanjem gospodskem dvoru... Terentij Drozg in odzval se mu je: "No, danes mrzno..."

lik gospod je postal. Politprosvetar se piše. Kaj sem mu jaz? Tako neki, nihče zaničkarni...

Spustila se je v vežo in hotela odpreti zunanja vrata. "Že zopet si tu, nesnaga!" se je zadržal nanjo hišnik...

26. januarja davi ob 6. zjutraj sta prispela s parnikom "Zagreb" v Makarsko voditelja prevratne...

VODITELJ BRNSKEGA UPO-RA V DALMACIJI

Vest o izsleditvi Kolčineka in Gajdla je prispela v praško zunanje ministertvo 27. januarja...

PRISTANEK ZRAKOPLOVA V COZDU

Ruski zrakoplov "B-2" je pred dnevi startal k poletu iz Leningarda. Pred večerom bi se bil moral vrniti v lovo...

SPRETNOSTI IZ DEŽELE NE-BEŠKEGA CARSTVA

Robert Bertold, bivši avstrijski častnik ki mu je med svetovno vojno uspelo, da je ušel iz ruskega ujetništva...

CEPLJENJE PROTI DAVICI OBEZVNO NA ČEHOSLOVAŠKEM

V čehoslovaškem proračunskem odboru je minister za narod, zdravje dr. Spina imel poročilo o zdravstvenih vprašanjih v državi.

VAŠKEM

Dočim so se druge kužne bolezni na Čehoslovaškem ustalile, se škratinka in davica razširjata v silovitem obsegu.

PRISTANEK ZRAKOPLOVA V COZDU

Ruski zrakoplov "B-2" je pred dnevi startal k poletu iz Leningarda. Pred večerom bi se bil moral vrniti v lovo...

VELIKI DNJEPEP

Te dni se bo vršila v Kijevu konferenca, kjer bodo strokovnjaki pretresali misel o realizaciji "Velikega Dnjepra"...

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berile (ENGLISH SLOVENE READY) Stara cena \$2. Naročite ga pri KNJIGARNI 'GLAS NARODA'...

ZENSKI ČASTNIKI

Turkinje, ki so bile pred dobrim desetletjem še popolnoma brez pravne, se danes posvečajo vsem poklicem.

BABILONSKI STOLP

Eckhard Unger, nemški arheolog, je razrešil v britskemu muzeju nekoliko dešče, ki so popisane s klinopisno pisavo.

ELEKTRIKA V MOZGANIH

V Berlinu so izvršili zanimivo poskuse, ki kažejo, kako je z elektriko v možganih. Poskusni živali so vbrizgnili strupinima, Rigistrirni aparat...

SUZENJ URE

Laisiasa, domačin z otokov Fidži, je služabnik nekega misijonarja. Te dni je prvič v svojem življenju prišel iz divjine v kulturni svet...

LEBRUNOV ZGLED

Francoski državni predsednik Lebrun je obvestil ministrski svet o svoji odločitvi, da se mu znižajo prejemki za 10 odstotkov.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Polov naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Preva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffitt
INDIANA: Indianapolis, Louis Banich
ILLINOIS: Aurora, Mary Butcher
KANSAS: Girard, Agnes Močnik
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN: Detroit, Frank Stular
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gonze
MONTANA: Roundup, M. M. Pamlan
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Strnisha
OHIO: Barberton, John Balant
OREGON: Oregon City, Ore., J. Kollar
PENNSYLVANIA: Ambridge, Frank Jakše
WISCONSIN: Milwaukee, Joseph Tratnik
WYOMING: Rock Springs, Louis Tauter

Vsakovrstne KNJIGE POUČNE KNJIGE POVESTI in ROMANI SPISI ZA MLADINO se dobi pri "GLAS NARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y. POPOLN CENIK JE PRIROBEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Tri lepe sestre.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

(Nadaljevanje.)

— Ker sem bila bogata Amerikanka! Saj vsi vedo, da častniki zelo radi hodijo za takimi dekletimi in zato si me tudi —

— Še enkrat, Viviane, molči! Ali pa hočeš napraviti med nama še večji razdor! — Ne nisem te zato poročil, temveč samo, da bi — toda ne, rajši ti ne ponovim več.

Viviane se vrže materi v naročje.

— Viviane, z nama greš! Nič več te ne moremo pustiti tukaj!

— Ako gre Viviane sedaj iz moje hiše, potem gre za vedno! Naj ta svoj korak dobro premisli! — odvrne Ernest z ostrim glasom.

— Saj ni tvoja hiša — moja je!

Ernest se ne zmeni za njene besede.

— V sled budomunosti moje žene mi tukaj ni ostati. Ozirati se moram na svojo službo. Poleg tega pa sem sit večnih preprirov. Viviani prepustim izbiro. Ali ostane tukaj — ali pa... če hoče na vsak način iti, bo šla za vedno!

— Grem k starišem. Videl boš, kako daleč bo prišel brez mene in mojega premoženja. Potem pa se moreš tudi poročiti s svojo Gizelo Bernhausenovo. — mu pravi zaničljivo. — Saj samo na to misliš!

Ernest prebledi.

— Ako te bo kaj pomirilo, ti povem, da je Gizela Bernhausenova zaročena.

Presenečena ga pogleda. Toda Ernest se za njo ne zmeni več, temveč se obrne k svojemu tistu.

— Prosim vas, povejte svoji hčeri, kaj je njena dolžnost. Zdi se mi, da se Viviane ne zaveda dalekosežnosti svojih besed in svojega nastopa.

— O, pa še prav dobro! Živeti hočem, kakor je meni ljubo in nočem biti več zaprta kot kaka sužnja.

Vzamemo te s seboj, Viviane. — pravi Mrs. Stork. — Kar pusti, pa te naj toži, da si ga zapustila.

— Ali sem v družbi pametnih ljudi, ali ne? Želim, da so moja volja in moje odločbe v mojem zakonu odločilne in da se moja žena po tem ravna — to še enkrat odločno ponavljam! S pretujami me ne boste preplašili in tudi pri meni ničesar dosegle. Ne maram vam očitati neumnega govorjenja od malo prej; vse hočem poznati. — Svoji ženi ponudi roko: — Ali hočeš Viviane?

Toda Viviane zategne obraz in pogleda mimo njega. Da bi se oprostila kot zmerjan otrok — tega nikdar!

— Grem! — zavpije jezno. — Toda povedala bom, kako si ravnal s svojo ženo.

— V sled tvoje izjave se ne bom več vmešaval v tvoje zadeve. — odvrne hladno.

— Torej. — pravi Mr. Stork — zdaj gremo — Ernest je ostal sam. Izmučen vsled razburjenja se vrže v nalonjač. V toaletni sobi sliši razbijati Viviane in po stopnicah letanje služkinj.

Stena njegove sobe so mu bila preozke. Zazelel si je divje jahanje v svežem zraku. Do večera se bo Viviane že še premislila. Pozno zvečer se vrne z jahanja. Toda Viviane ni bilo. Tri dni pozneje, ko se je vrnil iz službe, sprejme Vivianino pismo iz Monakovega. Piše mu:

— En teden ostanem tukaj, predno odpotujem na Riviero. Papanova hiša bo prodana, ker se ne nameravam več vrniti. Kaj hočem se pri Tebi! Imeti hočem svojo svobodo in biti sam svoj gospodar! Po pravičem pomisleku boš izpovedal, da si mi storil krivico! Samo od Tebe je bilo in je še sedaj odvisno!

Viviane.

Za Ernesta je pomeril Vivianin trdovraten in nepremišljen korak samo eno: popolna ločitev od nje!

Celo zadevo je izročil odvratniku in je čakal, kaj bo prišlo. In tedaj mu pridejo misli na ljubljeno Gizelo. Kako naj bi moglo biti drugače! Kako prijeten izgled, ako bi sedaj bila prosta!

Nesrečna usoda, ki ga je zasledovala! Zdaj bo sam — sam bo moral ostati!

Gizela — Gizela!

Nepopisno hrepenenje se ga poloti, da bi slišal njene sladke besede, da bi videl njen krasni obraz, da bi svoje lice položil na njene mehke, ljubeznive roke. Pri njej je bil mir in ljubezen — vse to je sedaj dala drugemu.

Niti ni vedel, kje je. Po Dorinem pogrebu je ni več videl. Mogoče je že bila poročena? Vroče mu zvalovi kri, ko o tem premišlja. Toda vsled žalosti nad smrtjo svoje sestre je morala poroko odgoditi. In te misli se oklene.

Na promenaadnem krovu velikega parnika stoji visoka ženska postava, ki žalostno gleda s svojimi lepimi, rjavimi očmi ozko črto zemlje, ki jo je bilo že mogoče videti v daljavi, toda vedno bolj je izginjala. Kmalu ni bilo ničesar več videti, kot široko morskno planjavo, od katere so se odbijali solni žarki.

Mogočno je rezal veliki parnik zelene valove Severnega morja, da so visoko pljuskali ob njegovih stenah.

S tihim vzdihom stopi Gizela nazaj.

Tedaj pa se oklene njenega vratu ljubeznjiva roka in prijazen moški glas jo vpraša:

— Ali ti je slovo od domovine res tako težko, Gizela?

Bolestno smeje strese glavo.

— Samo za trenutek Ernest. Zdaj sem mirna! — Globoko mu pogleda v oči. — Pa saj sva skupaj! — pravi z nepopisno vdanostjo.

Stisne ji roko in samo prikima.

— Pogledj, moj dragi, tukaj zapuščam grob, ki pokriva mojo ubogo sestro. Na njo sem mislila. Dora je ljubila življenje, in vendar —

— In Dora živi dalje, Gizela — v našem spominu in v slikah moza, kateremu je bila tako draga.

— Harold Florstedt! Veseli me, da sem ša videla njegovo zadnje delo "Povelčanje". In zopet je Dora, ki jo je vpdobil. Rekel mi je, da so spomin na njo in njene zadnje besede bile spodbuda, da ni omagal v svojem delu. In dosegel je višek. Ko bi Dora to doživela!

— Imela je pač dobro voljo, toda ne dovolj moči, da bi sama sebe premagala.

— Pri slovesu od domovine se mi vse z največjo silo vsiljuje v spomin. In ako pomislim na Heimroda, na malo Ilzo — sem pa vendar le vesela, da se ne buduje več nima mene. Njegove besede so mi pokazale, ki mi jih je pisal v Ilzinem pismu in mi želi vso srečo. Nobenega voščila nisem sprejela bolj veselo in z večjo hvaležnostjo. Nekdaj sem ga zelo užalila.

Gizela umolkne za trenutek. Še vedno je čutila v sebi neko ositanje.

Toda njen moč jo potegne iz črne premišljevanja.

— Tvoja mati bo mislila na naju —

— Ako ima čas! — pravi Gizela smeje. — Ana ima dvojčke. In to ji daje dovolj dela in zabave. Saj je tako srečna, da ima kot stara mati toliko opravila.

— Ana mi je bila vedno podoba veselega, živahnega življenja, ker je bila vedno tako odločna in samostojna v svojih mislih. — In kako se preračuna in skrbi! Bernhausen ima sedaj že svojega lastnika, četudi še ni napravil svojega prvega koraka.

— Oče Kiessling je v kratkem času znal povečati vrednost posestva. Pa saj tudi dela za svoje vnuke. Opekarna se dobro izplačuje. Komercialni svetnik Hosemann ni nič kaj vesel, da je takrat Ana tako dobro preračunala, vsled česar je izgubil tako lepe dohodke. Pa saj ima še vedno vsega dovolj! — In želim mu srečo v njegovem drugem zakonu. Vdova bančnega ravmatelja je zanj bolj primerna, kot katerakoli druga. Dori je našel kar najbolj primerzo naslednico.

— Tudi jaz sem vesel, da se je Viviane tolažila z Mr. Foxom. Mogoče je bo bolj razumel kot sem jo jaz, ki sem strog častnik —

— Saj nisi več! — Svojo roko položi na njegovo in ga bolestno pogleda. — Zaradi mene! — Vem, kaj vse si pustil.

Ernest ji poljubi roko.

— Nič mi ni bilo pretežko, samo da sem te dobil. — pravi iskreno. — Še vedno se mi zdi kot čudež, da sva skupaj. — Ko sem od Fritza Kiesslinga izvedel, da se nisi več vrnila v Monakovo, temveč da se začasno nahajaš v Seesburgu, tedaj se je zbudilo v meni srečno upanje. Nato pa sem slišal iz tvojih ust, da sem prav mislil.

— Jaz pa sem videla velikost tvoje ljubezni, ker si se, ne da bi mi bil prej povedal, odpovedal častniški službi in si se pri Kiesslingu prijavil za učenca —

— Poljedelec biti, je bilo edino, za kar sem čutil veselje. Pri očetu Kiesslingu sem se mnogo naučil. Z velikim zaupanjem gledam v bodočnost in upam, da bom v južno-zapadnih deželah dobil novo zemljo. Tudi tam je treba moč. Vem, da me bodo sprejeli z odprtimi rokami. In ti ob moji strani, moja žena, moja dobra tovarišica — ne zamujam z nobenim kraljem. — Ljubeznivo jo privije k sebi. — Ne misli več na to, kar je za nami. Nič več ne živimo v senči, gremo v solnčno deželo. — srečo!

— Da, ne živimo več v senči — gremo v solnčno deželo, v srečo! — ponovi smeje Gizela in sloneč na njegovi rami z velikim upanjem gleda čez morskno planjavo.

KONEC.

TAJNICA — MAČEHA SVOJEGA PREDSTOJNIKA

Čitatelji londonskih listov so pred dnevi močno obstrmeli, ko so čitali v dnevniku naslednje poročno oznanilo:

"Mr. Aleksander Mew se je 30. avgusta 1924 v Portsmouthu oženil z Miss Adelino Louise Escottovo".

Mnogi so menili, da gre za tiškovno pomoč, za potegavščino ali za zapoznelo ali pa preuranjeno aprilsko šalo — ampak preiskava je dognala, da je bil iskrat verodostojen in pravično odan v upravi pod objavo in da tudi besedilo popolnoma odgovarja zahtevi oglaševalca. Londonski reporterji pa so želeli stvari priti do dna in so tako dolgo vrtali, dokler niso dobili zaželenih pojasnil, kaj je na stvari. Industrijer Hubert Mew jim je pripovedoval naslednjo zgodbo:

Novoporočnice, ki je v oglasu oznanjen za ženina, ni nihče drugi kakor moj — blagopoljni oče, Mr. Aleksander Mew je umrl že pred petimi leti. Gospodična Escottova je prišla približno pred dvajsetimi leti k njemu za tajnico. Bila je vzorna uradnica in brezprimerna v svoji skromnosti. Od zore do mraka je sedela pri delu in nikoli ni prosila za povisjanje plače. Ostala je v podjetju

tudi po smrti mojega očeta, to pa zategadelj, ker sem jo cenil kot izredno delovno moč.

Leta 1924 se je odpeljal moj oče na poletni dopust. Ob istem času je šla na počitnice tudi njegova tajnica. Nekaj tednov pozneje sta se oba vrnila domov in gospodična Escottova je bila pri delu marljiva kakor prej. Nihče ni opazil na nji kakšne spremembe, tudi ni nihče videl, da bi se bil moj oče kdaj zanimal za svojo tajnico. L. 1927 je oče umrl. Gospodična Escottova je tudi tedaj bila molčevala. Ostala je slej ko prej v pisarni in marljivo delala. Šele ko smo odprli očetovo oporoko, smo se vsi začudili. Pokazalo se je namreč, da sta bila moj oče in njegova tajnica — zakonska mož in žena. Vendar se nismo zadovoljili s tem, kar je stalo v oporoki. Poslali smo v Portsmouth na pristojni urad po informacije — in glej, bilo je res kakor je stalo v testamentu! Tako smo dobili v roke uradno listino, ki je izpričevala, da sta bila očetova hišna tajnica in oče zakonski par. Seveda smo dami, ki je bila moja mačeha, ne da bi o tem kaj slutili, takoj izplačali pripadajoči del dedščine. Po dvajsetnem delovanju pri trdki je izstopila iz službe in bo zdaj otrošnje plače. Ostala je v podjetju

Koledar l. 1933

Vsebuje poleg spisov dveh naših pisateljev Trohe in Rupnika tudi pesmi Johna Bukovinskega, opis našega "Severnega romarja" Planinska, par krasnih povesti, poučne članke iz zemljepisja, naravoslovja in zgodovine ter nešteto drugih zanimivosti.

Cena 50c

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNIH Z A VSAKEGA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York, N. Y.

SIN

Nadaljevanje s 3. strani.

"Tiho, očka! Nikar ne vpijete tako. Počakajte trenutek! Takoj bom prišel."

Zopet je zaloputnil vrata in izginil.

"Na, tu ga imaš!" je srdito zakrčkal hišnik. "Lepa reč! Tri-ty zelenih!" Jezno je pljnil in odšel na svoje mesto. Drozg je ostal sam pred vrati.

Minilo je že deset minut, a vrata so še vedno bila zaprta. Drozg je stal zunaj, nepremično gledal, ali se ne bo zopet obrnil ključ v ključavnici, in potrpežljivo čakal.

Naposled je notri zopet nekaj zapropotalo, vrata so se odprla in se takoj ponovno naglo zaprla. Mlad Drozg, občinski politprosvetov, je v naglici snauklil ven.

"Očka," je zašepetal, "imam obisk. Ugledni komunisti iz Moskve so prišli. Niso še vstali. Sinček smo logo zborovali in so pozno šli spat. Danes ne smem v mojo sobo. Pojdiva, tukaj bova lahko sedela."

Zavil je po hodniku na levo, od skua, kjer je stal star divan s pomoljenimi peresi. Spustil se je na livan, očetu z roko pokazal prostor poleg in prišel:

"No, sedite, očka. Tu bova lahko govorila. Nihče ne bo motil. Ali te že dolgo tu? Jaz sem šele zgo-laj šel spat. Sejo smo imeli, nujne opravke."

"Od jutra čakam nate, dragi sin. Prišel sem, da staršem priskočim na pomoč. Pomagaj! Davke od nas za-čevajo, zavarovalnino, vse sorte, čevlje nužno potrebujem — zima pritiska. Še za sol nimamo denarja. Daj nam, kolikor pač moreš. Zato sem prišel v mesto."

"Očka," je posebno ganljivo zaklical sin, ko se je oče ustavil. "Pro mi vrni, nobene kopejke nimam v žepu. Ne morem pomagati."

"Dragi sin, dobrotnik, moje edino upanje!" je žalostno pričel oče, ko da bi se hotel jokati. "Kam pa si z denarjem? Saj bi moral vendar malo prisediti za starša, za roštno hišo! Imas vendar lepo plačo — 65 rubljev vsak mesec!"

"Ampak, očka, razumeti mora-te, da ne smem biti tak kakor capin. Moram biti spodobno oblečen. Saj imam odgovorno službo. Površnik sem kupil, obleko, nove čevlje. Pogledite to ovratnico na meni — Se za njo sem dal tri rublje... Vse stane denar. Postrežkinja mi pospravlja sobo, prinaša samovar — tudi njo moram plačati."

"Menda nimaš sam časa za te opravke, da moraš druge ljudi plačevati..."

"Saj ne gre za to, oče. Čas je postranska stvar, a ne spodobi se, da bi, na primer, sam nosil pomije

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SANKER)

216 WEST 18TH STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

Italian Line

ITALIA-COSULICH

V SLOVENIJO PO SOLNČNI JUŽNI PROGI V GENOVO ALI TRST VELEKOPNE LAJBE EKSPRESNA SLUŽBA IZ NEW YORKA DO SLOVENIJE V 7 DNEH

R E X 18. feb. Conte di Savoia 25. feb.

Direktno boznoški zveze iz Genova, Pariska, Lo, sprejel zastopnik družbe ter ih bo pravočasno spremil na hitro brzovlake, vozove v Slovenijo

Direktna služba do TRSTA SATURNIA 4. marca SATURNIA 14. apr.

Druga odprtja AUGUSTUS 25. marca R O M A 25. apr.

Krasni prostori — Izvratna kuhinja. Vprašaj katezakolet agenta ali pa v uradu ITALIAN LINE State St., N. Y. C.

SHIPPING NEWS

17. februarja: Europa v Bremen

18. februarja: Champlain v Havre Rex v Genoa

22. februarja: Bremen v Bremen

25. februarja: Conte di Savoia v Genoa Majestic v Cherbourg

1. marca: Aquitania v Cherbourg President Roosevelt v Havre Albert Ballin v Hamburg

4. marca: Paris v Havre Saturnia v Trst Veendam v Boulogne

8. marca: Leviathan v Cherbourg Hamburg v Hamburg

9. marca: Dresden v Bremen

10. marca: Deutschland v Hamburg

17. marca: Aquitania v Cherbourg

18. marca: Lafayette v Havre Conte di Savoia v Genoa

22. marca: Europa v Bremen Manhattan v Havre New York v Hamburg

24. marca: Paris v Havre Majestic v Cherbourg

25. marca: Augustus v Genoa

29. marca: Albert Ballin v Hamburg

30. marca: Bremen v Bremen

31. marca: Olympia v Cherbourg

1. aprila: Rex v Genoa Champlain v Havre Veendam v Boulogne

5. aprila: Aquitania v Cherbourg Hamburg v Hamburg

7. aprila: Europa v Bremen

8. aprila: De France v Havre Conte di Savoia v Genoa

12. aprila: Deutschland v Hamburg

14. aprila: Staterdam v Boulogne Saturnia v Trst

15. aprila: Paris v Havre Bremen v Bremen

18. aprila: Majestic v Cherbourg

19. aprila: Manhattan v Havre New York v Hamburg

21. aprila: Olympia v Cherbourg Mauretania v Cherbourg

22. aprila: Champlain v Havre Roma v Genoa

25. aprila: Leviathan v Cherbourg Europa v Bremen

26. aprila: Berengaria v Cherbourg Albert Ballin v Hamburg Veendam v Boulogne

29. aprila: De France v Havre Augustus v Genoa

V JUGOSLAVIJO

Prako Havre Na Hltrem Ekspresnem Parniku

PARIS

4. MARCA

21. Marca — 15. Aprila

CHAMPLAIN

18. Februarja — 11. Marca

LAFAYETTE

18. Marca

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

Za pojanila in potne liste vprašajte naše pooblaščenega agenta

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

POZOR

Naša zaloga Blaznikovih Pratik je pošla. — V zalogi imamo še Slovensko-Amerikanski Koledar, ki stane samo 50 centov.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

Uprava Glas Naroda